

امنیت داده و شبکه

امنیت وِب

فهرست مطالب

- تهدیدات وب و روشهای تامین امنیت $\square$
  - □ معرفي SSL/TLS
  - **SSL** بسته پروتکل **□**
  - معماری و مفاهیم اولیه
    - پروتکلها
  - فازهای پروتکل Handshake
    - □ بسته پروتکل TLS

خطرات تهدیدکننده وب

- □ با وجود سادگی راهاندازی خدمات مبتنی بر وب و گستردگی استفاده از مرورگرها، برنامههای تحت وب از پیچیدگی بالا و تهدیدات بالقوه فراوانی برخوردار است.
  - □ نمونهای از خطرات متداول:
    - حمله به وب سرورها
  - تهدید اعتبار برنامههای تجاری مهم
  - وجود کاربران عام و ناآشنا به خطرات امنیتی
  - دسترسی به حریم خصوصی افراد و آزار و اذیت آنها

دستهبندی حملات تهدیدکننده وب

- □ دستهبندی بر اساس تاثیر حمله
- حملات منفعل: شنود، دسترسی به دادههای حفاظت شده در وب سایت
  - حملات فعال: تغییر در دادههای در حال انتقال، جعل کاربر یا سرور
    - □ دستهبندی بر اساس مکان رخداد حمله
      - حملات سمت سرور
      - حملات سمت کاربر (مرورگر وب)
    - حملات به ترافیک شبکه وب: موضوع بحث این جلسه

تهدیدات در وب

	Threats	Consequences	Countermeasures
Integrity	 Modification of user data Trojan horse browser Modification of memory Modification of message traffic in transit 	Loss of information Compromise of machine Vulnerabilty to all other threats	Cryptographic checksums
Confidentiality	 Eavesdropping on the Net Theft of info from server Theft of data from client Info about network configuration Info about which client talks to server 	Loss of information Loss of privacy	Encryption, web proxies
Denial of Service	 Killing of user threads Flooding machine with bogus requests Filling up disk or memory Isolating machine by DNS attacks 	Disruptive Annoying Prevent user from getting work done	Difficult to prevent
Authentication	•Impersonation of legitimate users •Data forgery	Misrepresentation of user Belief that false information is valid	Cryptographic techniques

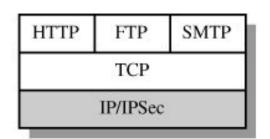
روشهای مختلف تامین امنیت وب

- □ استفاده از IPSec
  - همه منظوره
- پنهان از دید کاربران لایه بالاتر
- سربار استفاده از IPSec (به خصوص در سمت کارفرما)
  - □ استفاده از SSL/TLS
  - پنهان از دید برنامههای کاربردی
  - پشتیبانی مرورگرها و نیز بسیاری از وب سرورها
    - □ سرویسهای امنیتی وابسته به کاربرد خاص
      - تراکنشهای مالی امن (SET)

روشهای مختلف تامین امنیت وب

SMTP

SSL or TLS
TCP
IP

FTP

HTTP

S/MIME PGP SET

Kerberos SMTP HTTP

UDP TCP

IP

(a) Network level

(b) Transport level

(c) Application level

فهرست مطالب

- □ تهدیدات وب و روشهای تامین امنیت
  - □ معرفی SSL/TLS
  - SSL بسته يروتكل □
  - معماری و مفاهیم اولیه
    - پروتکلها
  - فازهای پروتکل Handshake
    - □ بسته پروتکل TLS

SSL/TLS - معرفی

- □ لایه امنیتی در بالای لایه انتقال
- □ ارائه شده توسط شرکت Netscape و نسخه ۳ آن نسخه استاندارد اینترنت است.
- □ سرویس قابل اطمینان انتها به انتها (end to end) و مبتنی بر TCP

SSL/TLS - معرفی

- □ نسخهای بر مبنای UDP هم پیاده شده است که به آن UTLS یا Datagram Transport Layer Security (یا DTLS) می گویند.
- □ پروتکلهایی نظیر SMTP، FTP، HTTP و XMPP قادرند از SSL/TLS استفاده کنند.

پورتهای پیشفرض معروف

پورت روی SSL/TLS	پورت عادی	پروتکل
444	٨٠	HTTP
444	٨٠	XMPP
480	۵۲۷ و ۵۸۷	SMTP
٩٩٠ و ٩٩٩	۲۰ و ۲۱	FTP
998	144	IMAP
990	11.	POP3
948	۴۸۹	LDAP
997	۲۳	Telnet

تاریخچه

توضيح	سال	پروتکل
داخلی Netscape – منتشر نشد – به شدت ناامن	66	SSL 1.0
تعدادی ناامنی – از ۲۰۱۱ به بعد منسوخ محسوب میشود (RFC 6176)	۱۹۹۵	SSL 2.0
حمله POODLE به آن وارد است - از ۲۰۱۵ به بعد منسوخ محسوب می شود (RFC 7568)	1998	SSL 3.0
بر مبنای SSL 3.0 – قابلیت تنزل اتصال به SSL 3.0 و در نتیجه ناامنی	1999	TLS 1.0
رفع تعدادی از ناامنیهای TLS 1.0	78	TLS 1.1
افزودن برخى الگوريتمهاى رمز به TLS 1.1	۲۰۰۸	TLS 1.2
حذف برخى الگوريتمهاى رمز ضعيف – افزودن الگوريتمهاى رمز جديد	۲۰۱۸	TLS 1.3

فهرست مطالب

- □ تهدیدات وب و روشهای تامین امنیت
  - □ معرفی SSL/TLS
  - □ بسته پروتکل SSL
  - معماری و مفاهیم اولیه
    - پروتکلها
  - فازهای پروتکل Handshake
    - □ بسته یروتکل TLS

SSL - معمارى

- □ لایه اول بالای لایه انتقال و لایه دوم در لایه کاربرد
- □ لایه اول شامل زیرپروتکل Record و لایه دوم مربوط به سرویسهای مدیریتی بوده و شامل زیرپروتکلهای زیر است.

SSL Handshake Protocol	SSL Change Cipher Spec Protocol	SSL Alert Protocol	НТТР
	SSL Recor	d Protocol	
	тс	CP	
	II	·	

SSL - مفاهيم

- □ با استفاده از SSL یک نشست امن برقرار میشود و در طی یک نشست چند اتصال امن برقرار میشود.
  - (Session) نشست □
  - یک نشست SSL، یک پیوند بین کارفرما و کارگزار است.
  - هر نشست SSL با پروتکل Handshake شکل می گیرد.
- هر نشست مجموعهای از پارامترهای رمزنگاری است که بین چند اتصال میتواند به اشتراک گذارده شود، تا هزینه ارتباطات کاهش یابد.
  - (Connection) اتصال
  - یک ارتباط همتا–به–همتای امن (رمزگذاری همراه با MAC) در لایه انتقال
    - هر اتصال به یک نشست نگاشت میشود.

فهرست مطالب

- □ خطرات تهدیدکننده وب
- □ روشهای مختلف تامین امنیت وب
  - □ بسته پروتکل SSL
  - معرفی و مفاهیم اولیه
    - زیرپروتکلها
- فازهای زیرپروتکل Handshake
  - □ بسته پروتکل TLS

Record زيرپروتكل – SSL

□ زيريروتكل SSL Record

دو سرویس برای SSL فراهم می کند:

■ محرمانگی پیام

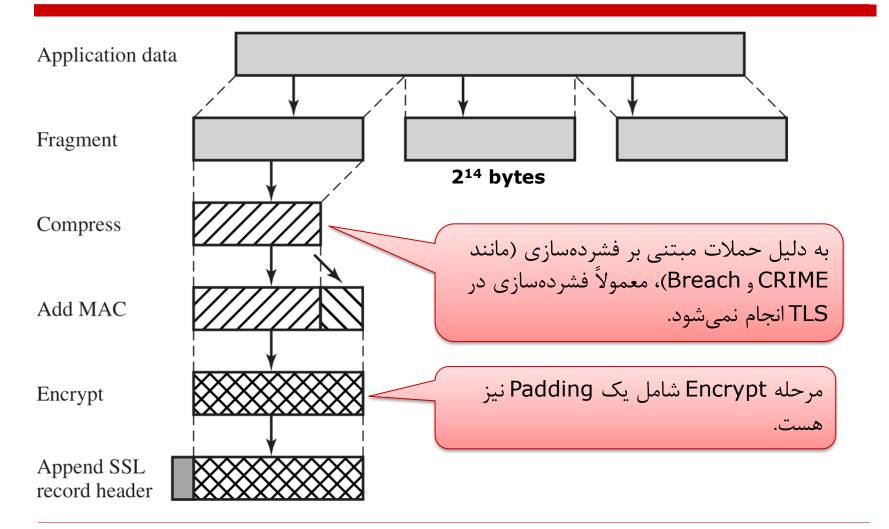
- □ با استفاده از یک کلید متقارن مخفی که در پروتکل Handshake به اشتراک گذاشته شده است.
  - □ بسته به نسخه پروتكل استفاده از يكى از الگوريتمهاى IDEA، RC2-40، RC2-40، IDEA، الك-DES-40، RC2-40، RC2-40، DES، ...

■ صحت پیام

- □ تولید MAC با استفاده از کلید متقارن مخفی
- □ استفاده از SHA-1 یا MD5 یا خانواده SHA-2 یا در ترکیب با محرمانگی با مدهایی GCM و CCM و $^{\circ}$

أعمال زيرپروتكل Record

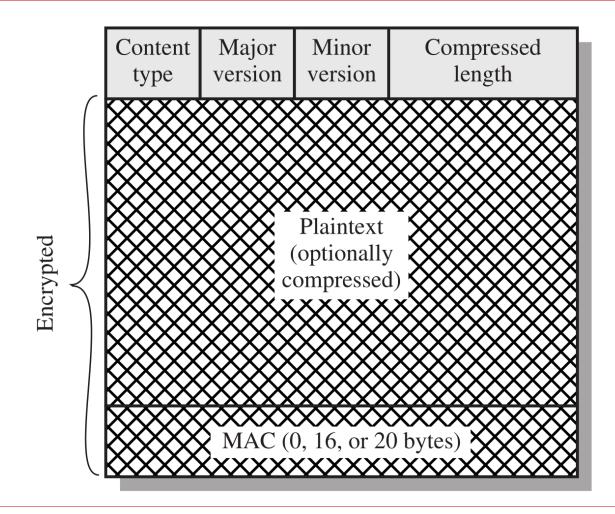

أعمال زيرپروتكل Record

- قطعهبندی: تولید قطعاتی به طول ۲^{۱۴} یا کمتر .
- فشردهسازی: اختیاری و بدون از دست رفتن داده.
- تولید MAC: مشابه HMAC (ولی استفاده از concat به جای XOR) و روی ورودیهای زیر (در صورت استفاده از GCM و CCM متفاوت است):
  - □ (محتوای قطعه، طول قطعه، نوع فشردهسازی، شماره سریال)
    - رمزنگاری: استفاده از رمز قطعهای یا جریانی.
- اضافه کردن سرآیند: به ابتدای قطعه رمزشده میچسبد و شامل عناصر زیر است:
  - □ (نوع محتوا، نسخه SSL/TLS، طول داده فشرده شده)
- □ نوع محتوا (Content Type) بيان كننده پروتكل استفاده كننده از اين سرويس در لايه بالاتر است.

Change Cipher Spec زيرپروتكل – SSL

□ زيريروتكل Change Cipher Spec:

- یکی از ۳ زیرپروتکل لایه دوم SSL که از زیرپروتکل Record استفاده می کنند.
  - شامل یک بایت است که حاوی مقدار ۱ است.
- در انتهای اجرای زیرپروتکل handshake، منجر به جایگزینی اطلاعات (حالت) یک نشست جدید معلق (pending) به جای نشست فعلی می شود تا در اتصال جاری مورد استفاده قرار گیرد.

(a) Change Cipher Spec Protocol

Change Cipher Spec زيرپروتكل – SSL

□ زيريروتكل SSL Alert:

- هشدارها و خطاهای مربوط به SSL را به طرف مقابل منتقل می کند.
  - Level: شدت خطای پیش آمده؛ Warningیا Fatal.

1 byte 1 byte

Level Alert

(b) Alert Protocol

■ Alert: کد نمایانگر نوع خطا از جمله:

unexpected message, bad record mac, decompression failure, handshake failure

- مانند بقیه دادههای SSL فشردهسازی و رمزنگاری میشود.
- خطای Fatal موجب خاتمه یک اتصال و عدم ایجاد اتصال جدید در آن نشست می شود.

Change Cipher Spec زيرپروتكل – SSL

□ نمونههایی از خطاهای زیرپروتکل SSL Alert

- unexpected_message
- bad_record_mac
- handshake_failure
- certificate_revoked
- certificate_expired
- $\blacksquare$ close_notify $\rightarrow$ برخی از پیامها، پیامهای کنترلی هستند.

Handshake زيرپروتكل – SSL

□ زيريروتكل SSL Handshake

- پیش از انتقال هر نوع دادهای تحت SSL انجام میشود.
  - با استفاده از آن کارفرما و کارگزار می توانند:
    - □ همدیگر را احراز اصالت کنند.
- □ بر روی الگوریتمهای رمزنگاری، تبادل کلید و توابع چکیدهساز مورد استفاده توافق و کلیدهای رمزنگاری متقارن و نامتقارن را تبادل کنند.

1 byte	3 bytes	≥ 0 bytes
Type	Length	Content

(c) Handshake Protocol

Message Type	Parameters
hello_request	null
client_hello	version, random, session id, cipher suite, compression method
server_hello	version, random, session id, cipher suite, compression method
certificate	chain of X.509v3 certificates
server_key_exchange	parameters, signature
certificate_request	type, authorities
server_done	null
certificate_verify	signature
client_key_exchange	parameters, signature
finished	hash value

فهرست مطالب

- □ خطرات تهدیدکننده وب
- □ روشهای مختلف تامین امنیت وب
  - □ بسته پروتکل SSL
  - معرفی و مفاهیم اولیه
    - زيرپروتكلها
- فازهای زیرپروتکل Handshake
  - □ بسته پروتکل TLS

زيرپروتكل SSL Handshake

□ زيرپروتكل SSL Handshake

- شامل ۴ فاز اصلی زیر است:
- □ مشخص کردن قابلیتهای رمزنگاری (Cipher Suite) دو طرف
  - □ احراز اصالت کارگزار به کارفرما و مبادله کلیدهای آن
  - □ احراز اصالت کارفرما به کارگزار و مبادله کلیدهای آن
- □ جایگزینی پارامترهای رمزنگاری جدید به جای قبلی و خاتمه توافق

زيرپروتكل Handshake زيرپروتكل فاز تبيين توانمنديهای امنيتی

- □ ارسال پیغام Client Hello توسط کارفرما (آغازگر جلسه)
- □ پیشنهاد نسخه پروتکل: آخرین نسخه پشتیبانی شده توسط کارفرما
- □ پیشنهاد الگوریتمهای رمزنگاری و چکیدهسازی مناسب و روش تبادل کلید آنها (Cipher Suite)
  - □ پیشنهاد مکانیزم فشردهسازی مناسب
  - □ انتخاب برترین الگوریتم رمزنگاری و فشردهسازی مورد توافق طرفین توسط کارگزار

زيرپروتكل Handshake زيرپروتكل فاز تبيين توانمنديهای امنيتی


```
Y Handshake Protocol: Client Hello
    Handshake Type: Client Hello (1)
    Length: 119
   Version: TLS 1.2 (0x0303)

→ Random

     GMT Unix Time: Oct 11, 2105 18:06:07.000000000 Iran Standard Time
      Random Bytes: 66d6ef331b0b9071cdec232cc5ab501c9cabce9406e6ffb4...
    Session ID Length: 0
    Cipher Suites Length: 6
  v Cipher Suites (3 suites)
      Cipher Suite: TLS RSA_WITH_AES_128_CBC_SHA (0x002f)
     Cipher Suite: TLS RSA WITH AES 256 CBC SHA (0x0035)
     Cipher Suite: TLS RSA WITH 3DES EDE CBC SHA (0x000a)
   Compression Methods Length: 1
  > Compression Methods (1 method)
    Extensions Length: 72
  > Extension: renegotiation info
  > Extension: SessionTicket TLS
  > Extension: next protocol negotiation
  > Extension: Application Layer Protocol Negotiation
  > Extension: status request
  > Extension: signature algorithms
```

1 – Handshake زيرپروتكل فاز تبيين توانمنديهای امنيتی


```
    Handshake Protocol: Server Hello
    Handshake Type: Server Hello (2)
    Length: 49
    Version: TLS 1.2 (0x0303)

    Random
        GMT Unix Time: Oct 2, 2043 23:47:27.0000000000 Iran Standard Time
        Random Bytes: 3338f1835d4e202a847a51f89e6017c8de2102b0091362c4...
    Session ID Length: 0
    Cipher Suite: TLS_RSA_WITH_AES_128_CBC_SHA (0x002f)
    Compression Method: null (0)
    Extensions Length: 9

    Extension: renegotiation_info

    Extension: SessionTicket TLS
```

زيرپروتكل — 4 - 2 و 3 فاز احراز اصالت و تبادل كليد

- □ ارسال گواهی کارگزار برای کارفرما
- همراه با کلید عمومی (RSA) یا پارامترهای
  - □ تولید و ارسال کلید سری
- کارفرما گواهی کلید عمومی کارگزار را وارسی میکند.
- کارفرما کلید سری را تولید کرده و رمزشده به کارگزار میفرستد.
- این که پارامترهای DH را ارسال میکند تا هر دو طرف کلید سری را محاسبه کنند.
- در صورت درخواست کارگزار، کارفرما گواهی کلید عمومی خود را به همراه امضای تمام پیامهای ارسالی و دریافتی (برای احراز اصالت خود) به کارگزار میفرستد.

4 – Handshake زيرپروتكل فاز خاتمه

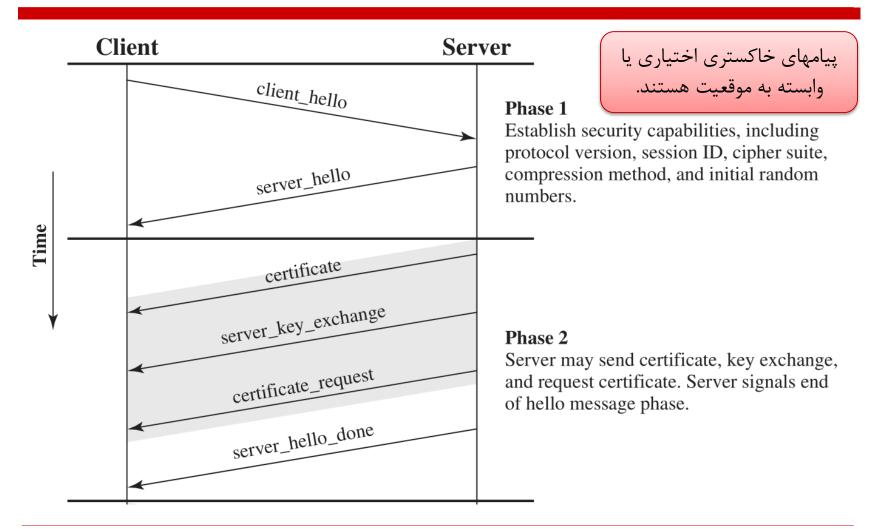
- (Change Cipher Spec) فعال کردن زیرپروتکل تغییر مشخصات رمز $\Box$
  - کارفرما پیام پروتکل تغییر مشخصات رمز را برای کارگزار میفرستد.
- کارگزار حالت خود را بروز کرده (با پارامترهای توافق شده در پروتکل (بایک کارفرما ارسال (Handshake) و پیام پروتکل تغییر مشخصات رمز را برای کارفرما ارسال میکند.

□ پایان

- ارسال پیام پایانی finished از کارفرما (همراه با پیام تغییر رمز بالا)
- ارسال پیام پایانی finished از کارگزار (همراه با پیام تغییر رمز بالا)
  - آغاز تبادل اطلاعات به صورت محرمانه و با پارامترهای جدید

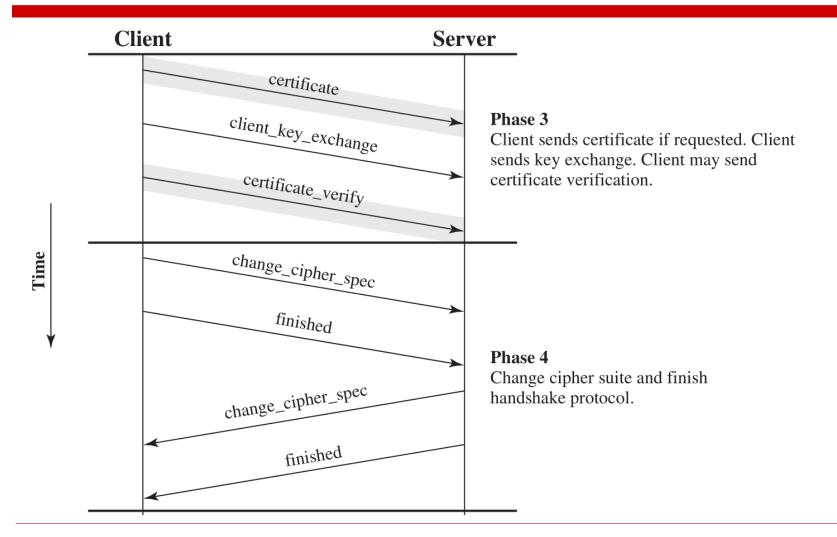
پروتكل SSL Handshake

پروتكل SSL Handshake

تبادل كليد

- □ انواع روشهای تبادل کلید مورد استفاده:
  - **توزیع کلید:** معمولاً مبتنی بر RSA
- توافق کلید: معمولاً مبتنی بر DH با انواع زیر:
- □ **PH با پارامترهای ثابت** (**Fixed DH**): پارامترهای عمومی در گواهی امضاء شده توسط CA به طور ثابت درج شده است.
- □ PH با پارمترهای متغیر (Ephemeral DH): استفاده از DH با پارامترهای عمومی (کلیدهای) متفاوت برای هر نشست (به دلیل فراهم آوردن محرمانگی پیشرو ترجیح دارد)
- □ **Ephemeral DH روی خمهای بیضوی** (Elliptic Curves) معروف به ECDHE معروف به ECDHE کوتهنوشت Exchange) نیز دارای محرمانگی پیشرو است.

انواع مدلهای اعتماد در SSL/TLS

- □ طرفین هیچ کلید مشترکی از هم ندارند (Anonymous DH)
- □ طرفین از هم کلید متقارن (Pre-Shared Key یا PSK) دارند و برای احراز اصالت (طرفین و پارامترهای عمومی) از این کلید استفاده می کنند.
- □ کارگزار، کارخواه، یا هر دو از هم گواهی دیجیتال دارند و از امضا برای احراز اصالت (طرفین و پارامترهای عمومی) استفاده می کنند.
  - مبتنی بر RSA
  - مبتنی بر DSS

انواع كليد

- □ کلیدی که در زیرپروتکل Handshake تبادل می شود، مقداری به نام Pre-Master Secret
- □ با استفاده از Pre-Master Secret، ابتدا Master Secret محاسبه میشود: میشود و از Master Secret شش مقدار مخفی محاسبه میشود:
- Client write MAC secret
- □ Server write MAC secret
- Client write encryption key
- Server write encryption key
- Client write encryption IV
- Server write encryption IV

SSL – جمعبندی

- □ SSL نیازهای امنیتی زیر را فراهم می کند:
  - محرمانگی داده
  - □ با استفاده از رمزنگاری متقارن
    - صحت داده
  - □ با استفاده از کد احراز اصالت داده
- احراز اصالت کارگزار (و در صورت نیاز کارفرما)
  - □ بر اساس استاندارد X.509 یا رمز متقارن
- □ امروزه مهمترین کاربرد SSL در قرارداد HTTPS است.

فهرست مطالب

- □ خطرات تهدیدکننده وب
- □ روشهای مختلف تامین امنیت وب
  - SSL بسته يروتكل □
  - معرفی و مفاهیم اولیه
    - پروتکلها
  - فازهای پروتکل Handshake
    - □ بسته پروتکل TLS

TLS (Transport Layer Security)

- □ یک استاندارد از IETF
- □ به دنبال ایجاد یک نسخه استاندارد اینترنتی از SSL است.
- □ نسخه اول آن (TLS 1.0) بسیار شبیه SSL نسخه ۳ بدون در نظر گرفتن تفاوتهای جزئی زیر:
  - بهره گیری از HMAC واقعی در محاسبه MAC (استفاده از عملگر XOR).
  - در TLS کد خطای no-certificate قابل قبول نیست و مجموعه کد خطاها افزایش یافته است.
    - الگوریتم Fortezza از الگوریتمهای توزیع کلید و رمزگذاری حذف شد.

فرمان STARTTLS

□ فرمان STARTTLS افزونهای بر پروتکلهای متن آشکار است، که با اجرای آن میتوانند یک اتصال نااَمن را به اتصالی اَمن با استفاده از SSL/TLS ارتقا دهند. مثال: SMTP:

```
S: <waits for connection on TCP port 25>
```

C: <opens connection>

S: 220 mail.example.org ESMTP service ready

C: EHLO client.example.org

S: 250-mail.example.org offers welcome

S: 250 STARTTLS

C: STARTTLS

S: 220 Go ahead

C: <starts TLS negotiation>

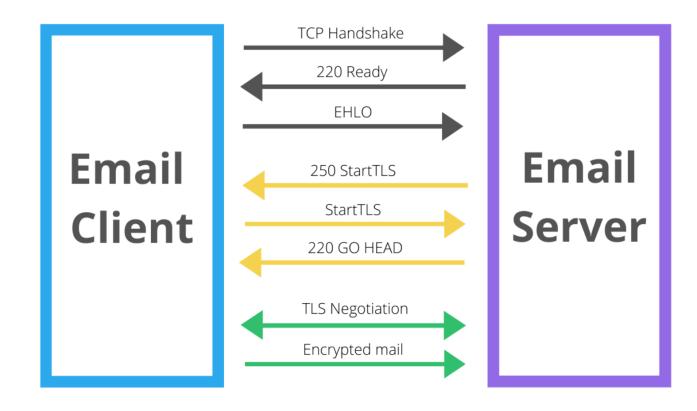
C & S: <negotiate a TLS session>

C & S: <check result of negotiation>

C: EHLO client.example.org

فرمان STARTTLS

پایان